

ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਮੰਜਰੀ ਨਹਿਰੂ ਕੌਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸੁਰਜੀਤ — ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2015 ਦਾ LPA ਨੰ.1795

ਫਰਵਰੀ 05, 2019

ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਆਰਟੀ. 226—
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 23.04.2007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਐਫਸੀਆਈ ਵਿੱਚ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਲੇਬਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ—ਆਮਦਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ
02.04.2008 ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 02.02.1977 ਦੇ
ਪਾਲਿਸੀ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਤ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ—ਸਿੱਖਿਆ
ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ-ਐਫਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ
ਵਿੱਚ, ਐਲਪੀਏ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ,
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਲਿਖਣ- ਹਮਦਰਦ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੈ-ਅਪੀਲ ਦੀ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ,
ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 977, 2019 ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ
ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਪਾਲਿਸੀ
ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਲਿਖੋ। ਤਰਸਪੂਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ
ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ
ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 2.2.1977 ਦੇ ਪਾਲਿਸੀ/ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ
ਪਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਲੇਬਰ/ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 14.9.2015 ਦੇ
ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਪਰਾ 10)

ਕੇ.ਕੇ.ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ
ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਐਸਪੀ ਸੋਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ 14.9.2015 ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ CWP-1849- 2014 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੁਝ ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਨਕੋਦਰ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ (FCI) ਦੇ ਫੂਡ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਡਿਪੂ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਲੇਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮਿਆਦ 23.4.2007 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਿਤੀ 23.4.2007 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-1)। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਟਰਮੀਨਲ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 28.3.2008 ਦੀ ਆਪਣੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਨਕੋਦਰ ਤੋਂ ਮਿਤੀ 31.3.2008 ਦਾ ਆਮਦਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ (ਅੰਕੜਾ P-4), 2.4.2008 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਨੇਕਚਰ P- 5) ਰਾਹੀਂ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2.2.1997 ਦੇ ਪਾਲਿਸੀ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੇਸ 2.4.2008 ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀਡ ਅਰਜ਼ੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5)। ਕਿਉਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਪਾਲਿਸੀ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਤਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ CWP-20293-2013 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 13.9.2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ 19.8.2013 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-13) 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਸਬੰਧਿਤ ਨੀਤੀ/ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ। ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 31.12.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ P-15) ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-15, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ CWP-1849-2014 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2.2.1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਕੇਸ

30.12.2013 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੀ. -15)। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 14.9.2015 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਨੀਤੀ/ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 2.2.1977 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਜ਼ਦੂਰ/ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

(3) ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(4) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2.2.1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ. ਉਸ ਨੇ 2.4.2008 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਰਾਹੀਂ ਤਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਈ, 2007 ਵਿਚ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਸਬੰਧਿਤ ਨੀਤੀ/ਸਰਕੂਲਰ।

(6) ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ, 2.2.1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ (ਅੰਕਸ਼ੁਦਾ ਆਰ-1) ਲਾਗੂ ਸਨ। ਉਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਤ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ 2 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਡਾਕਟਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਤ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

(7) ਮੰਨਿਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨਕੋਦਰ ਵਿਖੇ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੇ ਫੂਡ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਡਿਪੂ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਲੇਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ 23.4.2007 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਮਦਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 28.3.2008 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4) ਨੂੰ ਤਸੀਲਦਾਰ, ਨਕੋਦਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ। ਮਿਤੀ 31.3.2008 ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2.4.2008 ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਰਾਹੀਂ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ (ਅੰਕਸ਼ੁਦਾ P-5)। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮਿਤੀ 14.01.2011, 24.12.2012 ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 19.8.2013 (ਕ੍ਰਮਵਾਰ P-11 ਤੋਂ P-12) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 2.4.2008 ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4)

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ।

2.2.1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਹੀਨੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮਈ, 2007 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਸਨੇ 2.4.2008 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਨੈਕਚਰ ਪੀ-5) ਜਾਂ 14.1.2011 ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।, 24.12.2012 (ਅਨੁਸਾਰ P-11 ਅਤੇ 12, ਕ੍ਰਮਵਾਰ) ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 19.8.2013 (ਅਨੈਕਸਰ P-13)। ਉਸਨੇ CWP-1894- 2014 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਮਈ, 2007 ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਤੱਥ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਿਹਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2.2.1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਕੜਾ R-1)।

(8) **ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ** ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ **ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਨੇ** '17.1.2019 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ। ਤਰਸਪੂਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। (**ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗਪਾਲ** ਬਨਾਮ **ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਡੀਐੱਡਪੀਬੀ)** ਬਨਾਮ **ਕੁੰਤੀ ਤਿਵਾਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ** ਬਨਾਮ **ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਤੇਨੇਜਾ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** ਬਨਾਮ **ਸੋਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਮਤਾਜ ਯੂਨਸ ਮੁਲਾਨੀ** ਬਨਾਮ **ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ** ਬਨਾਮ **ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਰਾਜ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** ਬਨਾਮ **ਸੂਰਿਆ ਨਰਾਇਣ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ** ਬਨਾਮ **ਐਮ. ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ**)।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਏ

I2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 977

(ਪੀ.ਐਸ. ਬਾਜਵਾ)

ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

(9) ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 2.2.1977 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ 2.2.1977 ਦੇ ਪਾਲਿਸੀ/ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਲੇਬਰ/ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੀਮਾ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 14.9.2015 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(11) ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ